

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/publikacje/ksiazki-krakow/30713,Partia-z-narodem-narod-z-Kosciolem.html>
19.05.2024, 15:05

Partia z narodem, naród z Kościołem

Partia z narodem, naród z Kościołem, red.
Filip Musiała, Jarosław Szarek, Kraków 2008,
176 s.

T. 8 serii „Z archiwów bezpieki – nieznane karty PRL”, wydawanej wspólnie przez IPN i Ośrodek Myśli Politycznej.

W *Zapiskach więziennych* sporządzanych w czasie internowania Prymas Tysiąclecia, kard. Stefan Wyszyński, zanotował: „źle się wyrzekać buntu przeciw łotrom”. Kościół polski w swej masie buntował się przeciw brunatnym i czerwonym łotrom od chwili przekroczenia naszych granic przez żołnierzy Wehrmachtu na zachodzie i żołdatów Armii Czerwonej na wschodzie. W cieniu krzyża znajdowały schronienie i otuchę kolejne pokolenia walczące o niepodległą Polskę. Dlatego duchowni byli tak znienawidzonym przeciwnikiem. Komunistów do zwalczania Kościoła pchało nie tylko dążenie do usunięcia poglądów odmiennych od marksizmu, ale przede wszystkim chęć zlikwidowania ostatniego bastionu wolności i niezależności od czerwonej dyktatury. Prezentowane artykuły, publikowane w różnych czasopismach – ukazują zróżnicowane działania reżimu wymierzone przeciwko Kościołowi.

Kościół wchodził w okres komunistycznego totalitaryzmu dotknięty olbrzymimi stratami z okresu II wojny światowej (*Żołnierze w sutannach, Kościół pod okupacją*). Rany instytucjonalne i straty osobowe jeszcze głębiej związały duchownych ze



społeczeństwem. W czasie wojny, tak jak po niej Kościół wzorem okresu zaborów stał się depozytariuszem idei Polski Niepodległej. Wybitne osobistości, hierarchowie i proboszczowie dodawali otuchy, chronili przed komunistycznym bezprawiem, stawali się żywymi drogowskazami pokazując, jak godnie przetrwać w systemie totalitarnym (*Krakowska Opoka – kardynał Adam Stefan Sapieha, Wszystko dla Chrystusa – wierny biskup kielecki, Bp Juliusz Bieniek – „wierny senior” diecezji katowickiej, Jak ośmiu czerwonych wyniosło obrazek*). Furię komunistów wzbudzała siła Kościoła i jego wiernych, której załamać nie mogły nawet najbardziej wyrafinowane represje i propagandowe spektakle (*Kościół zraniony*). Nie pomagało tumanienie społeczeństwa przez serwilistycznych pseudokatolików (*Katolicy przeciw Kościołowi*), zawodziły coraz bardziej wyrafinowane metody działań operacyjnych czy rozbudowywana sieć agenturalna (*Zwerbować księdza, W służbie zła, Esbecka „czwórka”*), nie pomagały nawet prowokacje i skrytobójcze mordy (*Zadanie: dezintegracja Kościoła*). Oczywiście komunistom udało się pozyskać do jawnej lub tajnej współpracy część laikatu katolickiego, udało się przekabacić lub złamać niektórych duchownych. Niezależnie jednak od strat, jakie poniósł w konsekwencji komunistycznych represji, Kościół wyszedł z komunizmu zwycięsko. Pomimo że skutki niektórych działań bezpieki trwają po dzień dzisiejszy, należy uznać, że intrygi bezpieki zakończyły się jedynie krótkotrwałymi sukcesami. Zwycięstwo w sporze z reżimem odniósł Kościół, będący przez pięćdziesiąt lat depozytariuszem nie tylko wiary, ale także tradycji niepodległości. Duchowieństwo, pomimo dotkliwych strat, w przeważającej części okazało się odporne na próby pozyskania, represje i zróżnicowane nękania.

Potrafiło, pomimo agresywnych działań operacyjnych, realizować swą misję.

W serii „Z archiwów bezpieki – nieznane karty PRL” opublikowano już:

1. *Polska konfidencka*, red. Filip Musiał, Jarosław Szarek, Kraków 2006.
2. *Pod znakiem sierpa i młota*, red. Filip Musiał, Jarosław Szarek, Kraków 2006.
3. *Precz z komuną*, red. Filip Musiał, Jarosław Szarek, Kraków 2006.
4. *Agentura w akcji*, red. Filip Musiał, Jarosław Szarek, Kraków 2007.
5. *Operacja: zniszczyć Kościół*, red. Filip Musiał, Jarosław Szarek, Kraków 2007.
6. *Od Hitlera do Stalina*, red. Filip Musiał, Jarosław Szarek, Kraków 2007.
7. *Przeciw czerwonej dyktaturze*, red. Filip Musiał, Jarosław Szarek, Kraków 2007.

Dystrybucja:

Księgarnia internetowa ksiegarniaipn.pl

Ośrodek Myśli Politycznej

omp@omp.org.pl

tel./faks. 012 632 33 62, 632 33 82

Gdzie kupić publikacje:

[Kraków](#)